

Ministerul Educației
Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă națională
Oradea, 4 mai 2023
Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

*Mereu cerșim Vieții ani mulți, așa-n neștire,
Ne răzvrătim, ne plângem de piericiunea noastră,
Și încă nu-nțelegem că fără de iubire
Se veștejește Timpul în noi ca floarea-n glastră;
Rupt din eternitate, el vrea țărâm asemeni
Din care-altoiul șubred să-și tragă seva nouă;
Noi îl primim cu gheață și-l răsădim în cremeni,
Când Dragostea-i unica vecie dată nouă.
Ci-n van acum te mării pe mine și m-arunci,
Minunile iubirii n-au stavile pe lume;
Ca Lazăr la auzul duioaselor porunci,
Oricând și orideunde mă vei striga pe nume,
Chiar de-aș zăcea în groapă cu lespedea pe mine,
Tot m-aș scula din moarte ca să alerg la tine.*

Vasile Voiculescu, CLXXXIII

*cremene = varietate de rocă

*în van = în zadar

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat:

1. Identifică o ipostază a eului liric, ilustrând-o cu un exemplu din text. **4 puncte**
2. Menționează două teme ale textului și două motive literare subscrise acestora. **4 puncte**
3. Prezintă rolul stilistic al verbelor la timpul prezent din textul CLXXXIII de Vasile Voiculescu. **4 puncte**
4. Explică, în minimum 50 de cuvinte, scrierea cu majusculă a substantivelor din text. **4 puncte**
5. Comentează, în 50-100 de cuvinte, ultimele patru versuri, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

B. Scrie un eseu de minimum 250 de cuvinte, prezentând modul în care se manifestă relația dintre sacru și profan în realizarea creației artistice, valorificând textul dat. **20 de puncte**

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni despre modul în care se manifestă relația dintre sacru și profan în realizarea creației artistice **6 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea experienței personale sau culturale; **6 puncte**
- dezvoltarea unei perspective originale asupra temei date. **4 puncte**

Se dă textul:

Iubirea creștină este „imposibilitatea posibilă” de a-L vedea pe Hristos în celălalt, oricine ar fi, și pe care Dumnezeu, în iconomia Sa veșnică și tainică, a hotărât să-L aducă în viața mea, fie chiar și numai pentru câteva momente, nu ca pe un prilej de a face o „faptă bună” sau ca pe un exercițiu de caritate, ci ca începutul unei veșnice însoțiri în Dumnezeu Însuși. Pentru că, într-adevăr, ce este dragostea dacă nu acea putere tainică ce transcende întâmplătorul și exteriorul din „celălalt” — prezența sa fizică, treapta socială, originea etnică, capacitatea intelectuală — și ajunge la suflet, unica „rădăcină” personală a ființei umane, partea divină din el? Dacă Dumnezeu iubește fiecare om, aceasta se întâmplă pentru că El cunoaște comoara neprețuită și absolut unică, „sufletul” său „sinele” pe care El le-a dăruit fiecăruia în parte. Iubirea creștină este atunci participarea la acea cunoaștere divină și darul acelei iubiri divine. Nu există iubire „impersonală”, pentru că iubirea este minunata descoperire a „persoanei” în „om”, a unicului și personalului în comun și general. Este descoperirea a ceea ce este „de iubit” în fiecare om, a ceea ce este de la Dumnezeu.

Alexander Schmemmann, *Postul Cel Mare*

**iconomie* = lucrarea lui Dumnezeu cu privire la mântuirea omului

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Transcrie din text o însușire a iconomiei lui Dumnezeu.	4 puncte
2. Precizează două atribute ale dragostei creștine.	4 puncte
3. Menționează de ce Dumnezeu Îl iubește pe om.	4 puncte
4. Explică sintagma: <i>a-L vedea pe Hristos în celălalt</i> .	4 puncte
5. Comentează, în 40 -60 de cuvinte, sensul expresiei: <i>Nu există iubire „impersonală”, pentru că iubirea este minunata descoperire a „persoanei” în „om”</i> .	4 puncte

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, în care să surprinzi dimensiunea sacră iubirii în viața oamenilor, valorificând experiența ta culturală și spirituală/ religioasă.

20 de puncte

În conceperea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- respectarea temei;	4 puncte
- substanțialitatea ideilor;	4 puncte
- valorificarea experienței culturale;	6 puncte
- valorificarea experienței religioase/spirituale;	6 puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

• existența părților componente - introducere, cuprins, încheiere;	2 puncte
• coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri);	6 puncte
• utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); respectarea limitelor de cuvinte.	2 puncte